

СТАВЛЕННЯ ЖИТЕЛІВ УКРАЇНИ ДО МОЖЛИВОСТІ ЗНАЧНОГО ЗБІЛЬШЕННЯ РОЗМІРУ ДОПОМОГИ ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ

Опитування громадської думки «Ставлення жителів України до можливості значного збільшення допомоги при народженні дитини» проведене Дослідницькою компанією «Соціополіс» з 3 по 10 квітня 2024 року.

Об'єкт опитування – зареєстровані жителі України віком від 18 років, за винятком жителів Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, окремих районів Донецької та Луганської областей та інших тимчасово окупованих територій, де на час проведення опитування був відсутній мобільний зв'язок українських операторів. Жителі України, які на час проведення опитування перебували за межами України, до досліджуваної генеральної сукупності (об'єкта дослідження) не включалися.

Метод опитування – телефонне інтерв'ю CATI (Computer-Assisted Telephone Interviews) на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів (з випадковою генерацією телефонних номерів основних українських операторів мобільного зв'язку).

Обсяг вибірки – 1000 респондентів.

Теоретична статистична похибка репрезентативності частки ознаки з довірчою ймовірністю 0,95 не перевищує:

- 3,1% – для даних, близьких до 50%;
- 2,7% – для даних, близьких до 25% і 75%;
- 2,5% – для даних, близьких до 20% і 80%;
- 2,2% – для даних, близьких до 15% і 85%;
- 1,9% – для даних, близьких до 10% і 90%;
- 1,4% – для даних, близьких до 5% і 95%.

У зв'язку з округленням даних сума значень в окремих таблицях може незначно відрізнятися від 100,0%.

«Як Ви в цілому ставитеся до такого способу стимулювання зростання народжуваності в Україні як збільшення розміру грошової допомоги, яку держава виплачує при народженні дитини?»

% від кількості респондентів, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ
Повністю позитивно	58,6
Скоріше позитивно	16,0
Нейтрально	12,3
Скоріше негативно	5,5
Повністю негативно	6,7
Важко відповісти	1,0

МАКРОРЕГІОН ПРОЖИВАННЯ РЕСПОНДЕНТІВ **(до початку повномасштабної війни)**

% від кількості респондентів, які проживали у відповідному макрорегіоні

Варіанти відповіді	Центральний	Західний	Східний і Південний	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ
Повністю позитивно	57,3	55,6	62,5	58,6
Скоріше позитивно	20,0	14,0	12,5	16,0
Нейтрально	11,0	14,0	12,5	12,3
Скоріше негативно	4,6	6,2	6,0	5,5
Повністю негативно	5,4	9,7	6,0	6,7
Важко відповісти	1,7	0,4	0,6	1,0

СТАТЬ РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів відповідної статі, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ		
	Чоловіки	Жінки	ВСІ ОПИТАНІ
Повністю позитивно	60,7	56,9	58,6
Скоріше позитивно	15,4	16,4	16,0
Нейтрально	11,2	13,2	12,3
Скоріше негативно	4,2	6,5	5,5
Повністю негативно	7,4	6,1	6,7
Важко відповісти	1,1	0,9	1,0

«Як Ви в цілому ставитесь до такого способу стимулювання зростання народжуваності в Україні як збільшення розміру грошової допомоги, яку держава виплачує при народженні дитини?»

ВІК РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів відповідного віку, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ			
	18-34 років	35-54 років	55 років і більше	ВСІ ОПИТАНІ
Повністю позитивно	50,0	58,6	64,2	58,6
Скоріше позитивно	21,0	15,1	13,5	16,0
Нейтрально	17,3	13,5	7,8	12,3
Скоріше негативно	5,6	5,1	5,7	5,5
Повністю негативно	6,0	6,8	7,0	6,7
Важко відповісти	0,0	0,8	1,8	1,0

ОСВІТА РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів з відповідною освітою, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ			
	Повна середня або нижча	Середня спеціальна освіта	Неповна вища і вища освіта	ВСІ ОПИТАНІ
Повністю позитивно	66,7	59,2	56,0	58,6
Скоріше позитивно	9,7	17,5	16,6	16,0
Нейтрально	5,6	12,1	14,3	12,3
Скоріше негативно	4,9	3,4	7,0	5,5
Повністю негативно	12,5	6,0	5,5	6,7
Важко відповісти	0,7	1,7	0,6	1,0

«Як Ви в цілому ставитеся до такого способу стимулювання зростання народжуваності в Україні як збільшення розміру грошової допомоги, яку держава виплачує при народженні дитини?»

ХАРАКТЕР ОСНОВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів з відповідним характером основної зайнятості

Характер основної зайнятості респондентів	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ					
	Повністю позитивно	Скоріше позитивно	Нейтрально	Скоріше негативно	Повністю негативно	Важко відповісти
Працюю на державному або комунальному підприємстві (в організації, установі)	57,8	16,6	15,6	2,8	6,2	0,9
Працюю на приватному підприємстві або у приватного підприємця	58,3	16,3	13,9	6,0	5,2	0,4
Приватний підприємець; займаюся самостійною професійною або комерційною діяльністю	50,5	23,7	8,2	8,2	9,3	0,0
Не маю постійної роботи і займаюся її пошуком (безробітний)	65,5	14,5	10,9	5,5	1,8	1,8
Не маю постійної роботи і не займаюся її пошуком (домогосподарка, декретна відпустка і т.п.)	52,9	14,1	17,6	5,9	7,1	2,4
Непрацюючий пенсіонер	64,8	11,1	8,1	5,9	8,5	1,5
Студент стаціонарної форми навчання	33,3	33,3	16,7	8,3	8,3	0,0
ВСІ ОПИТАНІ	58,6	16,0	12,3	5,5	6,7	1,0

«У Верховній Раді України зареєстровано законопроект, в якому пропонується збільшити виплати при народженні дитини майже в 10 разів – до 384 тис. грн. Як Ви вважаєте, якщо цей законопроект буде прийнято, як вплине таке збільшення виплат при народженні дитини на народжуваність в Україні?»

% від кількості респондентів, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ
Народжуваність в Україні значно зростає	33,5
Народжуваність в Україні зростає, але не набагато	46,8
Збільшення виплат при народженні дитини ніяк не вплине на народжуваність	14,3
Важко відповісти	5,5

«У Верховній Раді України зареєстровано законопроект, в якому пропонується збільшити виплати при народженні дитини майже в 10 разів – до 384 тис. грн. Як Ви вважаєте, якщо цей законопроект буде прийнято, як вплине таке збільшення виплат при народженні дитини на народжуваність в Україні?»

МАКРОРЕГІОН ПРОЖИВАННЯ РЕСПОНДЕНТІВ
(до початку повномасштабної війни)

% від кількості респондентів, які проживали у відповідному макрорегіоні

Варіанти відповіді	Центральний	Західний	Східний і Південний	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ
Народжуваність в Україні значно зростає	33,2	30,7	36,0	33,5
Народжуваність в Україні зростає, але не набагато	46,8	48,6	45,2	46,8
Збільшення виплат при народженні дитини ніяк не вплине на народжуваність	14,4	12,1	15,8	14,3
Важко відповісти	5,6	8,6	3,0	5,5

СТАТЬ РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів відповідної статі, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ		
	Чоловіки	Жінки	ВСІ ОПИТАНІ
Народжуваність в Україні значно зростає	34,6	32,6	33,5
Народжуваність в Україні зростає, але не набагато	46,9	46,7	46,8
Збільшення виплат при народженні дитини ніяк не вплине на народжуваність	13,6	14,8	14,3
Важко відповісти	4,9	5,9	5,5

«У Верховній Раді України зареєстровано законопроект, в якому пропонується збільшити виплати при народженні дитини майже в 10 разів – до 384 тис. грн. Як Ви вважаєте, якщо цей законопроект буде прийнято, як вплине таке збільшення виплат при народженні дитини на народжуваність в Україні?»

ВІК РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів відповідного віку, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ			
	18-34 років	35-54 років	55 років і більше	ВСІ ОПИТАНІ
Народжуваність в Україні значно зростає	35,9	30,3	35,1	33,5
Народжуваність в Україні зростає, але не набагато	46,4	49,7	44,2	46,8
Збільшення виплат при народженні дитини ніяк не вплине на народжуваність	16,1	16,2	11,2	14,3
Важко відповісти	1,6	3,8	9,6	5,5

ОСВІТА РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів з відповідною освітою, які відповіли на запитання

Варіанти відповіді	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ			
	Повна середня або нижча	Середня спеціальна освіта	Неповна вища і вища освіта	ВСІ ОПИТАНІ
Народжуваність в Україні значно зростає	37,5	28,7	35,6	33,5
Народжуваність в Україні зростає, але не набагато	41,0	48,9	47,0	46,8
Збільшення виплат при народженні дитини ніяк не вплине на народжуваність	12,5	14,9	14,3	14,3
Важко відповісти	9,0	7,5	3,1	5,5

«У Верховній Раді України зареєстровано законопроект, в якому пропонується збільшити виплати при народженні дитини майже в 10 разів – до 384 тис. грн. Як Ви вважаєте, якщо цей законопроект буде прийнято, як вплине таке збільшення виплат при народженні дитини на народжуваність в Україні?»

ХАРАКТЕР ОСНОВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ РЕСПОНДЕНТІВ

% від кількості респондентів з відповідним характером основної зайнятості

Характер основної зайнятості респондентів	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ			
	Народжуваність в Україні значно зростає	Народжуваність в Україні зростає, але не набагато	Збільшення виплат при народженні дитини ніяк не вплине на народжуваність	Важко відповісти
Працюю на державному або комунальному підприємстві (в організації, установі)	33,6	48,3	15,2	2,8
Працюю на приватному підприємстві або у приватного підприємця	27,4	52,4	15,9	4,4
Приватний підприємець; займаюся самостійною професійною або комерційною діяльністю	26,8	61,9	9,3	2,1
Не маю постійної роботи і займаюся її пошуком (безробітний)	47,3	30,9	20,0	1,8
Не маю постійної роботи і не займаюся її пошуком (домогосподарка, декретна відпустка і т.п.)	41,2	42,4	12,9	3,5
Непрацюючий пенсіонер	35,9	40,0	12,6	11,5
Студент стаціонарної форми навчання	29,2	50,0	16,7	4,2
ВСІ ОПИТАНІ	33,5	46,8	14,3	5,5

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

1. Згідно з результатами опитування, переважна більшість жителів України позитивно ставляться до такого способу стимулювання зростання народжуваності в Україні як збільшення розміру грошової допомоги, яку держава виплачує при народженні дитини. Зокрема, *повністю позитивно* ставляться до вказаного способу стимулювання народжуваності 58,6% респондентів, а ще 16,0% – ставляться до цього *скоріше позитивно*. Водночас *нейтрально* ставляться до збільшення виплат при народженні дитини лише 12,3% респондентів, а *негативно (скоріше або повністю)* – лише 12,2% респондентів.

2. Значна перевага прихильників збільшення розміру грошової допомоги при народженні дитини над противниками такого збільшення зафіксована в усіх соціально-демографічних групах респондентів. Водночас спостерігаються певні відмінності в сприйнятті вказаного питання серед респондентів, які належать до різних соціально-демографічних категорій. Зокрема, прослідковується деяке зменшення рівня підтримки згаданого способу стимулювання народжуваності зі зменшенням віку респондентів – серед респондентів старшої вікової категорії повністю підтримують збільшення розміру грошової допомоги при народженні дитини 64,2%, тоді як серед респондентів молодшої вікової категорії – 50,0%. Також відрізняється сприйняття вказаного питання в залежності від освіти респондентів. Найбільше повністю підтримують збільшення виплат при народженні дитини респонденти з повною середньою або нижчою освітою (66,7%), а найменше – респонденти з неповною або повною вищою освітою (56,0%).

Відносно більша повна підтримка збільшення виплат при народженні дитини спостерігається також серед мешканців Східного і Південного макрорегіонів України; чоловіків; безробітних і непрацюючих пенсіонерів; а відносно менша – серед мешканців Західного макрорегіону України; жінок; студентів, приватних підприємців, самозайнятих осіб та домогосподарок.

3. Згідно з результатами опитування, майже половина респондентів (46,8%) вважають, що у випадку прийняття законопроєкту, яким передбачене збільшення виплат при народженні першої дитини до 384 тис. грн, *народжуваність в Україні зростає, але не набагато*. Приблизно третина опитаних (33,5%) вважають, що прийняття такого законопроєкту *призведе до значного зростання народжуваності в Україні*. Водночас 14,3% респондентів вважають, що значне (майже в 10 разів) збільшення виплат при народженні дитини *ніяк не вплине на народжуваність в Україні*.

4. У переважній більшості основних соціально-демографічних груп респондентів, так само і серед усіх опитаних в цілому, найбільший відсоток відповідей набрала альтернатива «Народжуваність в Україні зростає, але не набагато». Відносно частіше, ніж серед усіх опитаних, вказану альтернативу називали мешканці Західного макрорегіону; респонденти середнього віку (35-54 років); респонденти із середньою спеціальною та вищою освітою; приватні підприємці та самозайняті особи, працівники приватних підприємств, студенти.

Відносно частіше, ніж серед усіх опитаних, називали альтернативу «Народжуваність в Україні значно зростає» (внаслідок істотного збільшення розміру допомоги при народженні дитини) мешканці Східного і Південного макрорегіонів; чоловіки; представники молодшої та старшої вікових категорій; респонденти з повною середньою або нижчою освітою; безробітні та домогосподарки.